

Zapojte sa 4 x do súťaže a hrajte o vstupenky na Country trh 2008 a výhru 10.000,- Sk OD KOLONIZÁCIE PO OBČIANSKU VOJNU

Na začiatku 17. storočia, viac ako 100 rokov po objavení, začali na území Severnej Ameriky zakladať kolónie pristáhovalci z Anglicka. Pod správou svojej domoviny sa usádzali na východnom pobreží, vzápäť prenikli do Appalačského pohoria a ďalej na juh. Zo svojej vlasti odchádzali najmä z ekonomických dôvodov, ale dôležitým boli aj kruté a neznesiteľné náboženské pomery vo vtedajšom Anglicku. Rodiny si na cestu cez Atlantik mohli brať naozaj len to najnevyhnutnejšie. Muzikanti za nepostrádateľný považovali najbežnejší ludový nástroj - husle. Práve husle sa nadľho mali stať hlavným nositeľom hudobnej tradície, spomienkou na pôvodný domov, na jeho **balady, piesne, príbehy**. A k starým povedačkám nasledujúce generácie pridávali nové, plné dobrodružstiev, túžob, lásky i reality všedného života. Svetské témy boli výrazne popretkávané náboženskými motívmi, ktorým nový rozmer priniesol odpútanie sa od Anglicka. Na americkom kontinente sa teda s týmto pristáhovalcami napevno usadila európska hudba, opierajúca sa o **anglické, írske a škótske korene**, ku ktorým sa v toku nasledujúcich storočí pridávali ostatné európske národy. Nemožnosťou bežného kontaktu s pôvodným domovom sa rokmi národné motívy vzájomne oplyňovali a dopĺňali. Kultúrna tradícia sa začala uberať vlastným smerom.

Rozľahlé a nezafudnené končiny na juhu pozdĺž mohutných tokov riek boli mimoriadne úrodné. Ich využitie bolo možné len s masívnym nasadením pracovnej sily. Tou sa stali otroci, ktorých za drastických podmienok dovážali stovky bielych obchodníkov cez oceán zo Západného pobrežia Afriky. Čierni otroci sa stali hybnou ekonomickej silou Juhu, od ich množstva závisela prosperita tabakových a bavlníkových plantážníkov. Pre svoj život bez ceny, pre svoj osud narodiť sa a zahynúť na nekonečných poliach, boli černosi nútení vytvoriť si vlastný svet. Duchovný, myšlienkový svet, v ktorom panuje spravodlivosť. Svet, po ktorom sa oddá túžiť, pre ktorý je smrť vykúpením. Od bielych kresťanov ich zaujali najmä

podmanivé príbehy Starého zákona, kde im utrpenie Židov pripomínaťo vlastný bolestný údel. Emocionalita Afriky sa na témach biblie pretavila do pozoruhodného hudobného prejavu čiernych otrokov, neskôr nazvaného **spirituál** (spirit - duša). Belosi dbali na očistný náboženský život černochov a hoci nechápali ich svojské prejavy, neraz interpretované skomolenou angličtinou, nechávali im voľnosť. Neprekážali im, pretože belošské kresťanské obrady sa odohrávali v kostoloch, príse oddelenie od čiernošských, pre ktoré sa našlo miesto len v prírode, pod stromami. Po celé storočia bielym otrokárom ich vlastné rasové predsydky bránili pochopiť túto neopakovateľnú, jedinečnú rodiacu sa kultúru, ktorá sa už onedlho mala pre nich samotných stať nevyčerpateľným zdrojom hudobnej inšpirácie. K tomu však musela dospieť spoločnosť ako celok, museli nastať nové spoločenské okolnosti.

V roku 1776 Američania vyhlásili nezávislosť na britskej korune a otvorili si cestu ku vzniku Spojených štátov amerických. V týchto pohnutých časoch si na černochov ešte nik veľmi nespomienul. Problém otroctva a jeho príkry rozpor s humanitnými princípmi rovnosti všetkých Američanov ako východiskového dokumentu existencie USA, sa rodil pomaly. Americká spoločnosť sa však nezadržateľne rútila ku konfliktu. Priemyselný sever Ameriky nestaval svoju ekonomickú silu na nedobrovoľnej práci otrokov, ale na slobodných amerických robotníkoch. Juh, odkázaný na polnohospodársku velkovýrobu, sa ani v mene humanity nehodlal vzdať lacnej pracovnej sily. Prototrokárske hnutie vyrcholilo v rokoch 1861 - 1865 občianskou vojnou **Severu proti Juhu**, z ktorej významne výšiel humanizmus. I keď zrownoprávnenie čiernych Američanov trvalo ešte nekonečne veľa času, proces sa spustil. Po prvý raz v tejto vojne bojovali černosi po boku belochov za spoločnú vec. Táto skutočnosť mala pre kultúru nedozierne následky. Belosi si uvedomili neobyčajnú silu čiernoškej hudby - táto hudba bola rovnako americká ako akákoľvek iná. A od tejto chvíle sa začína neutíchajúca umelecká konfrontácia čiernoškej a beloškej hudby, svetských a náboženských motívov. Tvoria sa základy populárnej hudby.

Pripravil: Ing. Peter Gašpar

OTÁZKY K 1. ČASTI:

1. Aké hlavné etnické priniesli svoju hudbu do Severnej Ameriky na počiatku jej kolonizácie?
2. Ako sa nazýva duchovná hudba čiernych otrokov?
3. Ako sa nazývala občianska vojna v r. 1861 - 1865?
4. Aké dva najdôležitejšie pramene sú prapôvodom populárnej hudby?

Správne odpovede posielajte na adresu:

Vladislav Horváth, Partizánska 6/30, 972 51 Handlová. email: vhconsutl@stonline.sk

Všetci, ktorí sa zapojia do kvízu, súťažia o voľné vstupenky na Country trh 2008, zaujímavé ceny a výhru 10.000,- Sk.

ABC
trade, s.r.o.

Nám. baníkov 14, Handlová
tel.: 046 / 5472 233
abctrade@abctrade.sk
www.abctrade.sk

ponúka:

- plastové okná
- zateplenie budov
- stavebnú činnosť

výhodné podmienky
pre
bytové spoločenstvá

ABC trade s.r.o. je držiteľom licencie na vykonávanie prác pri zhotovovaní vonkajších tepelnoizolačných systémov č. 07/044/L od Technického a skúšobného ústavu stavebného, Bratislava

Podnikateľský inkubátor Asterion, n.o.

OSLÁVTE MDŽ A DEŇ UČITEĽOV V PEKNÝCH PRIESTOROCH!

MOŽNOSŤ KONZUMOVAŤ VLASTNÉ OBČERSTVENIE!

K dispozícii je kuchynka, riad pre 60 osôb a ozvučenie!

**Volné priestory na
dlhodobý nájom!**

od 650,- Sk/m²

Informácie: 046/5444 013, www.inkubatorhandlova.sk